

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Promemoria med utkast till lagrådsremiss Bättre möjlighet till skuldsanering

Centrala studiestödsnämnden (CSN) tillstyrker förslaget att skapa möjligheter att bevilja skuldsanering för aktiva näringsidkare. CSN förutsätter att möjligheten används på det sätt som nämns i förslaget, dvs. då även borgenärerna har något att vinna på att välja denna lösning. CSN förordar att det görs en uppföljning av personer som fått skuldsanering, för att se vilket långsiktigt resultat skuldsanering leder till ur såväl ett gäldenärs- som borgenärsperspektiv.

2 Lagtext

CSN befarar att det finns svårigheter att tillämpa begreppet ”näringsverksamhet av enklare slag” på ett förutsebart och likartat sett. Begreppet är vagt och i lagrådsremissen definieras det i liten utsträckning. Begreppet ”enklare slag” bör därför utvecklas, t.ex. genom att man anger i vilken omfattningen en verksamhet får bedrivas, eller genom att man anger vilken typ av verksamhet som *inte* åsyftas. Syftet med begreppet är dock bra, det innebär att skuldsanering enbart medges till näringsidkare vars verksamhet och ekonomiska situation är möjlig att bedöma, även för CSN som borgenär.

4 Bättre möjlighet till skuldsanering

Samtidigt som CSN tillstyrker förslaget ser myndigheten en risk *dels* att ökade inkomster i verksamheten under skuldsaneringsperioden inte kommer att komma borgenärerna till godo och *dels* att gäldenärerna kan komma att ha inkomster som inte redovisas. För att motverka detta förutsätter CSN att beslut om skuldsanering fattas utifrån grundliga utredningar om näringsidkarnas ekonomiska situation. Detta ställer krav på att Kronofogdemyndigheten har de resurser och kunskaper som är nödvändiga för att kunna göra tillräckligt ingående utredningar av varje näringsidkares situation, eftersom CSN i stor utsträckning måste förlita sig på Kronofogdemyndighetens bedömning.

Det är även viktigt att möjligheten till skuldsanering inte tillämpas så att gäldenärer med en bristfällig affärsidé ges möjlighet att fortsätta densamma på bekostnad av borgenärerna. Skuldsaneringen får inte leda till förlängning av en ohållbar situation och vara till nackdel för såväl borgenärer som gäldenärer.

Förslaget framhåller möjligheten att anpassa betalningsplanen så att gäldenären betalar hel- eller halvårsvis. CSN ifrågasätter om någon som har så oregelbunden inkomst att

2010-04-28

personen måste göra hel- eller halvårsvisa inbetalningar verkligen är lämpad för skuldsanering. Utgångspunkten måste vara att betalningar görs månadsvis, men i de fall detta inte är möjligt kan kvartalsvisa betalningar vara en lösning. Det är inte troligt att betalningsplaner med hel- eller halvårsvisa inbetalningar är till fördel för borgenärerna, bland annat eftersom det finns en risk att det går en lång tid innan borgenärerna upptäcker om gäldenären saknar förmåga att betala.

CSN anser att det är positivt att regeringen föreslår att betalningsplaner ska löpa under fem år, eftersom detta ökar inbetalningarna till myndigheten.

CSN delar regeringens bedömning att skuldernas ålder inte bör beaktas särskilt, utan att åldern blir en del av den allmänna skälighetsbedömningen. CSN anser att förslaget överensstämmer med den tillämpning Kronofogdemyndigheten har redan idag och förutsätter därför att förslaget inte kommer att leda till någon ändring av tillämpningen i praktiken.

Utredningens förslag innebar att skuldsanering skulle kunna komma ifråga om en gäldenär antogs sakna förmåga att betala sina skulder inom de närmaste åren. CSN invände mot detta i sitt tidigare remissvar.¹ CSN är därför positiv till regeringens inställning till att den föreslagna lättningen *inte* bör införas.

6 Konsekvenser och kostnader

De konsekvenser och kostnader som förslaget kan komma att medföra för CSN bedöms vara små och därmed möjliga att hantera inom ordinarie verksamhet.

Ur såväl samhällets som individens synpunkt finns ett starkt intresse av att motverka långvarig överskuldssättning. Det vore därför önskvärt att en uppföljning gjordes av personer som fått skuldsanering, för att utröna om skuldsanering är det verktyg som leder personer ut ur livslånga ekonomiska problem.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Kerstin Borg Wallin efter föredragning av verksjuristen Maria Danielsson och studiestödsutredaren Agneta Bergqvist i närvaro av chefsjuristen Åke Svensson. I arbetet med remissvaret har även chefen för kravenheten Lena Munther och verksjuristen Ulrika Åsemar deltagit.

Kerstin Borg Wallin

Maria Danielsson

---

¹ CSN:s svar på remissen Vägen tillbaka för överskuldssatta (SOU 2008:82), Ju2008/7782/L2, CSN:s dnr 2008-8265